Gent on Files GOF

@rchieflink

Driemaandelijkse nieuwsbrief van 't Archief. Gent On Files vzw
Jaargang 2 - nummer 1 - januari 2002

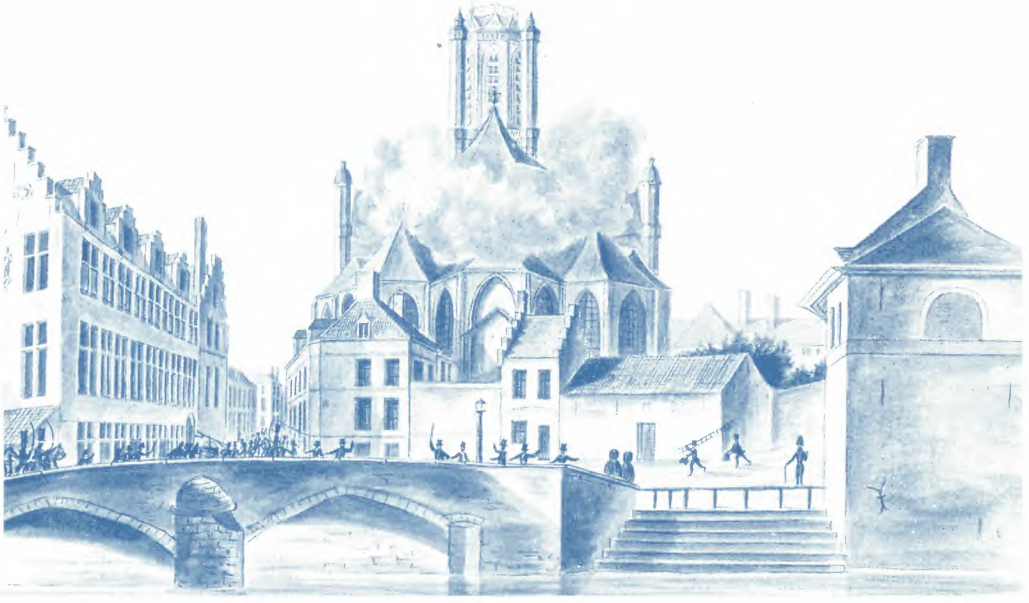

De Gentse armenschool voor jongens
De kulders in de zeventiende eeuw

De stedelijke armenschool voor jongens *de kuldersschool* werd in 1628 gesticht. Armenscholen vond men trouwens in heel Europa. M. Foucault wijst erop dat bij het verdwijnen van de lepra de opvangende structuren en eigendommen bleven bestaan en veelal aangewend werden ter bestrijding van de bedelarij, het zwerven en andere vormen van marginaliteit. Ook in Gent werden de goederen van de *lazarije* ten dele gebruikt voor de oprichting van de *kuldersschool*. F. De Potter schrijft dat deze school in de zeventiende eeuw niet alleen voor wezen bedoeld was maar ook voor armen, wat door het inschrijvingsregister bevestigd wordt. Voor het *van-de-straat-houden* en het *heropvoeden* van marginalen werd in hetzelfde complex, het Geeraard de Duivelsteen, het *tucht- of rasphuis* opgericht.
Reeks LXXXII van het Gentse Stadsarchief bevat een schat aan archiefmateriaal dat kostbare informatie bevat in verband met de realisatie van de drie aspecten van de opvoeding in de armenscholen: het internaat (*de opsluiting*), het onderwijs en de arbeid.
De strikte reglementering van het dagelijkse leven in de school moet ons niet verwonderen. De *disciplinering* (iedereen op zijn plaats en alles op zijn tijd) was een belangrijke doelstelling.

Vervolg op pagina 2 ▶

C. Verstraete publiceerde reeds het strenge algemene reglement en het reglement van inwendige orde uit de zeventiende eeuw.

Het onderwijs was voornamelijk gericht op godsdienst en moraal (de *regenten* hadden in de zeventiende eeuw allen een priesteropleiding genoten). Daarnaast werd aandacht besteed aan lezen en schrijven onder leiding van de eigen schoolmeester van de instelling. Bekwame leerlingen, vooral met een mooi geschrift, brachten het tot ondermeester. Arbeid was een andere vorm van *disciplinering*. De beroepsopleiding moest behoeden voor leegloperij en voorbereiden op de inschakeling in het arbeidsproces. Uit de gegevens van het resolutieboek en het inschrijvingsregister vernemen we dat er van de eerste 150 ingeschreven kinderen (1627-1636), 64 kinderen (42 %) werden uitbesteed om een ambacht te leren. Anderen konden dit niet: 36 kinderen (24 %) stierven tijdens hun verblijf in de school en 24 kinderen (16 %) liepen weg. De leertijd was nogal verschillend volgens het beroep maar uit het eerste *resolutieboek* (1631-1659) leren we toch dat ongeveer de helft van hen de eerste uitbesteding niet voltooide. Deze kinderen begonnen vaak een tweede opleiding en moesten dan veelal opnieuw starten aan het basisloon, dat gewoonlijk twee groten per dag bedroeg.

In sommige ambachten kwamen meer kinderen terecht dan in andere. Van de bovenvermelde 64 kinderen waren er zes bestemd voor de wolweverij(de leertijd schommelde van twee tot acht jaar), acht voor het twijnen, zeven voor het passementwerk, acht voor de kleermakerij en vier voor het glasbedrijf. De overige kinderen waren verspreid over verschillende ambachten. De *contracten* werden vastgelegd in het resolutieboek en regelden vooral de duur van de opleiding, de lonen van de leerjongens (progressief met de leertijd) en eventuele andere verplichtingen, zoals o.a. de overeenkomst dat de kinderen 's avonds om 20.00 uur terug op school dienden te zijn. Soms bevatten ze ook richtlijnen om de kinderen gedurende een deel van de dag naar school te sturen, dit vooral in het eerste jaar van de leertijd. Zoals blijkt uit deze korte analyse kan een grondiger ontsluiting van reeks LXXXII een wezenlijke bijdrage leveren tot een rijk stukje sociaal-economische geschiedenis van Gent.

Robert Barbry

Bijschriften illustraties:

Pagina 1:
S.A.G., akwarel De wijngaardbrug en brand van de Sint-Baafskathedraal, J.J. Wynants, A.G., W. 62.
In 1822 werden de daken van de rondgang en van de koorkapellen van de Sint-Baafskathedraal door brand geteisterd, wat door de schilder J.J. Wynants werd weergegeven. Op de linkerzijde van deze prent is het kuldershuis, dat werd opgericht in 1628, goed te zien. Het was gedeeltelijk in een nieuw gebouw, gedeeltelijk in het Geeraard de Duivelsteen ondergebracht.
J.J. Wynants was een Hollands soldaat, gelegerd in Gent, die in zijn vrije uren met papier en schilderdoos door de stad trok en ons aldus talrijke stadsgezichten naliet. Ze maken deel uit van de rijke iconografische collectie van het Stadsarchief, de Atlas Goetghebuer.

Pagina 2:
SAG, Akwarel, Jongen uyt de Kulders Schole volgen de Aude Costume, 1778, in Louis de Clercq, Costumen der Religieusen Ordens, en Geestelyke Vergaderingen, die binnen de Stad Gend geweest zyn, bijgevoegt hunne Wapens, benevens eene Korte Beschrijvinge van den Tijd hunder Stigtinge en Vernietinge, 1814, deel 2, p. 132 en 133.

Edito

Alle leden en al wie hun dierbaar zijn wens ik het allerbeste voor 2002. Bij het begin van een nieuw jaar is het goed terug te blikken op de afgelopen twaalf maanden. De wortels van wat 2002 zal worden, liggen immers in het voorbije jaar. Er waren drie fel gesmaakte nocturnes (*Huizen op papier* in het Stadsarchief, het bezoek aan de tentoonstelling *Een groots werk van ontbloting?* in het Bijlokemuseum en het bezoek aan het Augustijnenklooster Sint-Stefanus), een Openarchieven- en een Opendeurdag, die allebei druk werden bijgewoond en veel weerklank kregen in de media, een sponsoractie en vier afleveringen van de eerste jaargang van *@rchieflink*. Dit betekent echter niet dat we nu al zelfgenoegzaam worden, integendeel. Er kan en er moet nog heel veel gerealiseerd worden. Zo mag onder meer ons ledenaantal best een stuk groeien.

2002 tot 2004 worden voor het Stadsarchief cruciale jaren. Er wordt immers gewerkt aan een nieuwe en gemeenschappelijke huisvesting voor de diensten Stadsarchief en Stadsarcheologie. Indien alles naar wens verloopt zal het Stadsarchief er over de broodnodige uitbreiding voor zijn bestanden kunnen beschikken en over de ruimte om zijn beleid van grotere openheid en meer publieksvriendelijkheid verder te realiseren. Maar vooraleer het zo ver is moet er nog heel veel gebeuren. Er is niet alleen het nieuwe onderkomen en zijn inrichting, er is ook de verhuizing zelf die grondig moet worden voorbereid. Met het oog hierop moeten onder meer alle bestanden kritisch bekeken worden. Wat er niet thuishoort, moet een ander onderkomen vinden; wat het niet waard is om blijvend bewaard te blijven, moet worden vernietigd. In de mate van het mogelijke moeten alle bestanden verpakt en ontsloten zijn.

Als de grondige opmeting van de gehele inhoud van de huidige bewaarplaatsen reeds aan het licht bracht dat er niet 13 km zoals tot nog toe werd gedacht, maar wel 15,5 km archief worden bewaard, zijn andere verrassingen niet uitgesloten. Het wordt alle hens aan dek, niet alleen voor het personeel van het Stadsarchief en voor andere stadsdiensten maar ook voor vrijwilligers. Geleidelijk aan neemt hun aantal toe. Zo voelden bezoekers tijdens de bestandencontrole figuurlijk - letterlijk kon niet want we waren compleet ingepakt - hun handen jeuken om mee aan de slag te gaan. Prof. Koen Raes noemde in *De Morgen* van 13 oktober 2001 vrijwilligers gewone mensen die een groter hart hebben dan anderen. De VN riepen 2001 uit tot het jaar van de vrijwilliger. Dit betekent niet dat hun rol in 2002 zou uitgespeeld zijn, integendeel. Dit jaar zullen we in *@rchieflink* regelmatig aandacht aan ze besteden. Dit doen we om het belang van hun werkzaamheden te tonen, uit erkentelijkheid voor hun bijdrage en het moet gezegd - om nieuwe kandidaten aan te trekken. De grote waaier aan mogelijkheden zal aantonen dat er voor elk wat wils is. Alvast vestigen we de aandacht op onze schrijvende vrijwilligers die ons in dit nummer laten delen in de resultaten van hun onderzoek. In volgende afleveringen komen de vrijwilligers aan bod die werken aan de ontsluiting van bestanden en collecties.

Griet Maréchal
voorzitter

Een vreemde eend in de bijt?

U zou graag iets meer te weten komen over de straat waarin u leeft, over het huis dat u bewoont, over het standbeeld waar u dagelijks voorbij wandelt. Wat dacht u dan van een bezoekje aan de leeszaal van het Stadsarchief? De stelling als zouden daar enkel professoren en studenten geschiedenis in dikke, voor ons volslagen onleesbare boeken komen lezen, is ondertussen volledig achterhaald.
Uiteraard zijn een aantal groepen prominent aanwezig in de leeszaal zoals de **wetenschappelijke vorsers** *uit binnen -en buitenland* en de vele ***studenten*** geschiedenis, kunstwetenschappen en architectuur. Heel wat interessante onderzoeksthema's worden hier klaargestoomd in de vorm van publicaties, eindverhandelingen, doctoraalscripties of doodgewone oefeningen: geschiedenis van de Gentse ambachten, zelfmoord tijdens de Middeleeuwen en het Ancien Régime, seksuele delinquentie tijdens de Middeleeuwen, borstvoeding in de negentiende eeuw, de correspondentie van Willem van Oranje, middeleeuwse tuinen ....de creativiteit kent geen grenzen!
In tweede instantie zijn er *de* **genealogen** die, hoewel het Stadsarchief geen documentatiecentrum is voor genealogie, toch bij ons terecht kunnen voor de parochieregisters (de voorlopers van de burgerlijke stand) en de staten van

Vervolg op pagina 5 ▶

Philips Sersanders, secretaris met liefdesverdriet (1433)

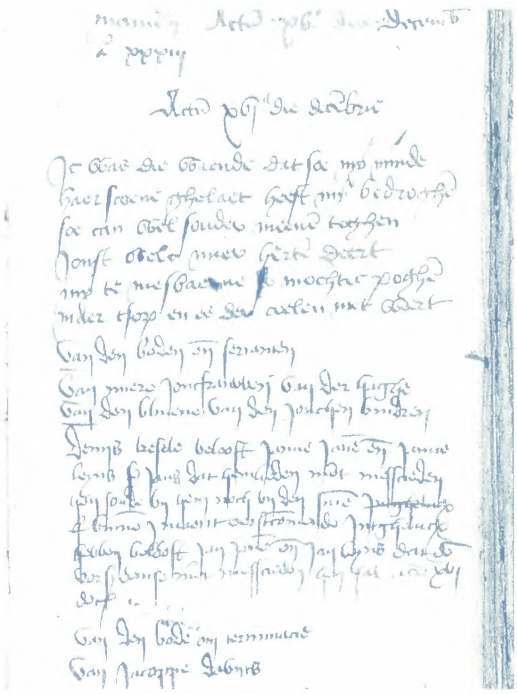

Ic was die waende dat soe my minde
haer scoene ghelaet heeft my bedroghen
soe can wel sonder meenen toghen
jonst welc mier herten deert
my te mesvaerne so mochtic poghen
maer tsop en es der coelen niet weert

vrij vertaald als
Ik verkeerde in de waan dat zij mij beminde
Haar mooi gezichtje heeft mij bedrogen
Ze veinst goed haar gunst waardoor mijn hart pijn doet
Doch het zou mij slecht vergaan, mocht ik het erop wagen
want het sop is de kolen niet waard

En u dacht dat archiefonderzoek saai, dor en droog was? Heel zelden vangen we in de bronnen een glimp op van de emoties van de middeleeuwse mens. De bewaarde stedelijke bronnen zijn immers in hoofdzaak ambtelijk en bevatten zakelijke informatie.
Twee schepenbanken bestuurden de stad: de schepenen van de keure en de schepenen van gedele. De taken van de keure omvatten zowel wetgevende, rechterlijke als uitvoerende verantwoordelijkheden. De schepenen van gedele traden op als vrederechters bij geschillen tussen twistende partijen en als oppervoogden over minderjarige weeskinderen. Vanuit elk van deze opdrachten werd archief gevormd. Iedereen kent ondertussen wel de magistrale series schepenregisters van de keure en van gedele. Minder bekend zijn de tientallen soorten voorbereidende en uitvoerende documenten die deze bestuurslichamen produceerden.
De secretarissen van beide banken bereidden de werkzaamheden van de schepenen voor, hielden nota van de voortgang van de zaken en planden toekomstige vergaderingen. Ze hadden meestal een hogere opleiding genoten en waren vlot van pen. Hun talenkennis omvatte Nederlands, Latijn en Frans.
Het handboekje waaruit bovenstaand citaat komt (SAG, OA, reeks 261bis nr. 1), werd bijgehouden door een secretaris van de schepenen van gedele. Het bevat verkorte aantekeningen van de zittingen, nl. de behandelde zaken en de verhoren van de getuigen, alles netjes chronologisch opgetekend, zoals in een agenda.
Op 16 december 1433 opent de secretaris het verslag van de werkzaamheden van die dag met het vers. Onopvallend en vormelijk erg gelijkend op de gewone notities, verweeft hij zijn emoties tussen zijn werkzaamheden. Een verzuchting van een wanhopige minnaar? Of gewoon een versje dat hij mooi vond? In elk geval, een erg risicovolle aantekening in een document dat doorlopend door diverse personen wordt ingekeken en gehanteerd.
Nu en dan treffen we fragmenten van teksten in het Latijn of het Frans aan als *probatio pennae* voor voorbladen of aan de binnenzijde van de kaften van registers. Hierbij werd

werkelijk uitgetest of de pen wel van goede kwaliteit was. Het zijn soms fragmenten van gebeden, misteksten of gedichtjes. Het feit dat het vers zomaar in de dagorde is opgenomen, maakt het zeer uitzonderlijk. Dit kan onmogelijk worden afgedaan als een uittesten van de pen. We moeten dus bijna concluderen dat het vers met opzet op die plek werd ingelast.

Wie is deze arme, treurende secretaris? Een beperkte studie van de secretarissen en klerken tussen 1410 en 1450 leverde ons niet minder dan 27 potentiële kandidaten op. Via een geduldig proces van eliminatie hielden we nog twee secretarissen bij gedele over met de juiste ambtstermijn. Ene Symoen van Sycleer (1439-1445) en ene Philips Sersanders (1422-1451). De nota van 1433 sluit al meteen Symoen van Sycleer uit. De kandidaat-dichter met de grootste waarschijnlijkheid is Philips Sersanders. Absolute zekerheid hierover zullen we nooit bereiken. De vele handboeken en registers werden niet door de auteurs gesigneerd, tenzij in de vorm van een *probatio pennae*, maar in bovenstaand geval brengt ons dit geen soelaas. We weten ook helemaal niets over deze man, behalve het feit dat hij in dienst van de stad werkte en op 16 december 1433 zwaar gebukt ging onder liefdesverdriet.

Leen Charles

Foto pagina 4
SAG, OA, reeks 261bis (handboeken), nr. 1.

Vervolg van pagina 3

goed (boedelbeschrijvingen die bij overlijden opgemaakt werden wanneer minderjarige kinderen aanwezig waren) als meest frequent gebruikte reeksen bij familieonderzoek.

Een andere tak van de geschiedwetenschap die de laatste jaren druk beoefend wordt, is het ***huizenonderzoek*** en vermits het Stadsarchief één van de belangrijkste actoren geweest is in het concipiëren van een structuur voor dit type onderzoek, is dit dan ook de *place to be* wanneer je een dergelijk onderzoek wil opstarten.

Omdat het Stadsarchief in eerste instantie de neerleggingen van de stedelijke administratie bewaart, wordt het uiteraard ook druk geconsulteerd door **de personeelsleden van de Stad Gent** bij het uitoefenen van hun ambt: zo wordt bijvoorbeeld door de dienst Burgerlijke Stand geïnformeerd naar de minuten van overlijdensakten, omdat daarop de begraafplaats vermeld staat en niet op de definitieve akte, terwijl bijvoorbeeld door de dienst Stedenbouw regelmatig oude bouwvergunningen opgevraagd worden enz...

Dit laatste voorbeeld brengt ons bij een andere groep leeszaalgebruikers, **nl. de eigenaars van een huis of de architecten** die eveneens en om uiteenlopende redenen op zoek zijn naar de plannen van een woning: de meest voor de hand liggende reden is de renovatie van de woonst, maar een meer prozaïsche reden als het opsporen van de leidingen kan evengoed. Het Stadsarchief bewaart duizenden dossiers opgesplitst in een reeks oude bouwaanvragen uit de zeventiende en achttiende eeuw en een reeks nieuwe bouwaanvragen van de negentiende en de twintigste eeuw. Moet de gewone Gentenaar zich dan als een vreemde eend in de bijt voelen te midden van die ernst en die wetenschap? Helemaal niet! De leeszaal is toegankelijk voor wie geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn stad maar toch niet de intentie heeft om een diepgaand wetenschappelijk onderzoek te verrichten. De leeszaalverantwoordelijke zal u trouwens bij uw opzoekingen graag op het juiste spoor zetten.

Dankzij de kilometerslange bibliotheek, gespecialiseerd in de geschiedenis van Gent en de Zuidelijke Nederlanden, de fotografische en iconografische collectie, de oude dagbladen of de *Wegwijzer van de Stad Gent* is iedereen in de mogelijkheid om een antwoord te vinden op de meest uiteenlopende vragen.

Valérie Meillander

De leeszaal is dagelijks toegankelijk van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 17.00 uur.

Digitale diva's

De fotocollectie (1848-1924) van de Gentse Opera telt 780 foto's.

Deze opnames zijn erg kwetsbaar: licht, stof, vocht en de afbraak van de emulsielaag tasten vooral de beelden uit het midden van de negentiende eeuw onherroepelijk aan. Een ingrijpend beschermingsproject, voor de gelegenheid Digitale Diva's genoemd, is hier dus zeker op zijn plaats. Het scannen van de foto's redt alvast de afbeeldingen en verzekert een onbeperkte raadpleging, ook via het web. Voorts wordt verdere schade door manuele manipulatie uitgesloten en kunnen maatregelen worden genomen voor een betere bewaring van de originelen.

U kunt dit project steunen door het kopen van de Digitale Diva's postkaartenset (10 diva's, sepiadruk).

Dit collector's item is - tot uitputting van de erg beperkte oplage - nog in het Stadsarchief te koop aan 11,15 euro.

Vrouwen in Venetië en Gent in de late veertiende en de vroege vijftiende eeuw: een vergelijking

Tijdens de zomer van 2001 bracht ik meerdere weken door in de Gentse archieven. Ik zocht er naar testamenten van vrouwen uit de late Middeleeuwen. Voordien had ik research verricht in Venezia (Italia), eveneens betreffende vrouwen uit de late Middeleeuwen en dit vooral m.b.t. hun testamenten. De bedoeling is een vergelijking te maken tussen de bevindingen in Venezia en het in Gent gevonden materiaal.

Het personeel in het Gentse Stadsarchief was bijzonder behulpzaam, maar toch was het niet makkelijk testamenten uit de late Middeleeuwen op het spoor te komen. Dit was op verre na niet zo eenvoudig als in Venezia. In het bijzonder kwam reeks 330 in aanmerking. Daarin werden de staten van goed opgenomen, dit zijn de overzichten van allerlei bezittingen die aan minderjarige kinderen via erfenis ten goede kwamen. Verder bevat reeks 330 ook testamenten, schenkingen na overlijden, bevestigingen van de ontvangst ervan, van schulden enz.... Dit aspect van de registers werd nog niet zo vaak bestudeerd. Ik vermoed dat ze nuttig zullen zijn voor mijn onderzoeksproject. Ik nam me voor verder te gaan met een vergelijkende studie over de situatie van vrouwen in Venezia en Gent, met een bijzondere aandacht voor de huisraad en de kleding.

In eerste instantie werd ik aangelokt door de gelijkwaardigheid van de beide steden. Venezia en Gent waren belangrijke steden in de sterkst ontwikkelde commerciële en industriële gebieden van Europa in de veertiende eeuw. Beide steden beschikten over een eigen bestuur, een eigen wetgeving en eigen rechtbanken, ook al stond Gent onder het oppergezag van de graaf van Vlaanderen en was Venezia daarentegen een onafhankelijke stadstaat. In beide

steden genoten vrouwen eigendomsrechten en mochten zij een testament opstellen.

Tot nog toe hield ik me vooral bezig met de wettelijke situatie van de vrouwen en met hun testamenten. Bedenk dat volgens het Gentse gewoonterecht de testateur vrij beschikte over ten hoogste één derde van zijn bezit. Voor de rest gold de gewone erfenisregeling. In Gent maakten zowel vrouwen als mannen gebruik van de mogelijkheden die deze regeling hen bood, binnen de vermelde beperkingen uiteraard. Zij konden zorg dragen voor hun zielenheil, maar legateerden ook specifieke goederen

aan personen die deze op basis van de erfeniswet normaal niet zouden ontvangen. Het betrof onder meer buitenechtelijke verwanten en bedienden. In Venezia beschikte een testateur over een grotere vrijheid dan in Gent om de bestemming van de erfenis te beïnvloeden.

Wij ontdekten twee belangrijke verschillen tussen Venezia en Gent. In de Dogenstad waren de vrouwelijke testateurs talrijker dan de mannelijke, wat in Gent niet het geval was. Bovendien waren 40 tot 45 % van de testamentuitvoerders in Venezia vrouwen, bij testateurs van beide geslachten, terwijl dit verschijnsel in Gent zelden voorkwam. In beide steden legateerden vrouwen een deel van hun bezit aan talrijke religieuze instellingen, in het bijzonder deze waar zij rechtstreekse banden mee hadden, zoals aan hun parochiekerk of aan begijnhoven in Gent en aan broederschappen in Venezia.

Zowel in Gent als in Venezia waren vrouwen sociaal minder benadeeld dan in andere Europese regio's. Een voorbeeld hiervan is dat vrouwen er niet algemeen aan de toestemming van hun voogden waren onderworpen voor hun wettelijke akten. De vaststelling dat in de volle Middeleeuwen zowel Gent als Venezia een sterke commerciële en productieve groei vertoonden, doet de vraag rijzen of de gunstiger sociale positie van de vrouw er verband hield met die economische bloei.

Het in Gent traditionele huwelijksstelsel was afgeleid van het Germaanse gewoonterecht; het bood een stevige basis voor de sociale organisatie en hield dan ook de hele Middeleeuwen lang stand. De vrouwelijke huwelijkspartner erfde de helft van het bezit van het echtpaar en genoot ook van het vruchtgebruik van het deel dat zij niet erfde. Een dergelijke op weinig na gelijkheid tussen de huwelijkspartners was het gewone systeem in Vlaanderen. Toch werd die gelijkheid in Gent begrensd omdat de man het voornaamste beslissingsrecht behield over de gemeenschappelijke goederen. Gedurende het huwelijk behoefde hij geen toestemming van zijn vrouw om dergelijk bezit te vervreemden.

In Venezia werden tijdens de twaalfde en dertiende eeuw een reeks hinderpalen voor de vrijheid van investeringen uit de weg geruimd. In die periode bestond er een grote vraag naar kapitaal. Kooplieden deden wat graag een beroep op investeringen door weduwen zonder hiervoor de toestemming van hun verwanten te moeten afwachten, wat in overeenstemming was met de lokale wetgeving. De situatie was echter niet dezelfde voor de bruidsschat van de gehuwde vrouw, waarover de man tijdens het huwelijk elke controle behield. Bijgevolg was het recht op vrije onderneming voor gehuwde vrouwen beperkt tot de goederen die zij buiten hun huwelijk bezaten, terwijl dit recht voor weduwen onbeperkt gold.

Procuraties bevatten aanwijzingen dat de commerciële ontwikkeling van de stad een gunstige invloed had op de sociale mogelijkheden van de vrouw. Zowel in Venezia als in Gent kreeg de echtgenote vaak een procuratie van haar man als die tijdelijk buiten de stad verbleef, een relatief gewone zaak in de handelssteden tijdens de late Middeleeuwen. Deze vaststelling vereist uiteraard een grondiger analyse, want vrouwen beschikten in die periode niet in alle economisch sterk ontwikkelde steden over dezelfde relatief gunstige sociale positie; in Firenze (Italia) bijvoorbeeld was dit niet het geval.

Linda Guzetti

Link

Archiefbabbel op het web

Heb je vragen in verband met het Stadsarchief, heb je voorstellen, wil je met andere bezoekers van gedachten wisselen, ben je op zoek naar bepaalde bestanden en denk je dat anderen je kunnen helpen? Waag je kans en lanceer eens een gesprekje op het Discussieforum van het Stadsarchief. Eén adres: **http://www.gent.be.** Op regelmatige basis zal ook vanuit het Stadsarchief hierop worden ingegaan!

Bestandencontrole in het Stadsarchief

De jaarlijkse bestandencontrole vond plaats in de week van 22 tot en met 26 oktober 2001. Het archiefteam, versterkt met drie medewerkers van de Vliegende Brigade van de Directie Culturele Zaken en met één vrijwillige medewerker, dook weer de depots in. Dit jaar controleerden we 160 meter archiefstukken, dit is 40 meter meer dan vorig jaar. Nieuw dit keer was de mogelijkheid om ons aan het werk te zien. Op drie tijdstippen was een publieksmoment ingelast. Tijdens korte werkbezoeken maakten belangstellenden op een intense manier van heel nabij kennis met onze werkzaamheden.

Eén ploeg van 7 personen verwerkte routinematig een aantal archiefreeksen. Gewapend met de inventaris, werd elk stuk ontstoft, op schade nagekeken en in nieuwe zuurvrije verpakkingen opgeborgen. De inventaris werd gecontroleerd en waar nodig aangevuld. De volgende archiefreeksen werden onderzocht: 277, 279/2, 302-328, en een gedeelte van de reeks 403. Het Familiefonds van Pottelsberghe de la Potterie werd gedeeltelijk nagekeken en opnieuw ingepakt. Op verschillende plaatsen doken sporen op van inktvraat, schimmel- en vochtschade. Ook bleek dat nogal wat ruggen van registers ernstig beschadigd zijn.

Een andere ploeg (4 personen) controleerde de oorkondenverzameling (reeks 94). In tegenstelling tot vorig jaar werd nu ook nota genomen van de exacte formaten van de oorkonden, dit in functie van een latere restauratie en de keuze van een betere berging. Op een totaal van 2127 stukken werden 1565 oorkonden gecontroleerd.

Er werd een overzicht gemaakt van de kostbare stukken, eveneens met opname van de formaten en in functie van een betere berging (1 persoon). De verpakking van de veel geconsulteerde reeks oude bouwvergunningen (reeks 535) werd deels vervangen (2 personen).

Het archiefbestand Niet genummerde reeks Vrij Schippers, dat in vervlogen tijden vanuit het Rijksarchief naar het Stadsarchief werd overgebracht, werd nagezien. Meteen werd ter plekke op de PC een voorlopige Nederlandstalige snelinventaris opgemaakt. Voorheen beschikten we uitsluitend over een Franstalige lijst van beschrijvingen. Deze snelinventaris kreeg een voorlopige, logische structuur en telt nu 426 nummers. De inventaris is reeds ter beschikking in de studiezaal, voorzien van een korte verantwoording van de gevolgde werkwijze en van wat uitleg over de aangetroffen toestand.

colofon

@rchieflink is de driemaandelijkse nieuwsbrief van 't Archief. Gent on Files, een ondersteunende vzw voor het Stadsarchief van Gent

Het abonnement is begrepen in de lidmaatschapsbijdrage 500 BEF (12,39 EU) individuele leden, 600 BEF (14,87 EU) gezin, 1000 BEF (24,79 EU) steunende leden en 10 000 BEF (247,89 EU) ereleden. Een los nummer kost 150 BEF (3,72 EU).

Adres GOF
p.a. Stadsarchief, Abrahamstraat 13, 9000 Gent
Tel (09)225 32 53 - Fax (09)233 11 58
E-mail stadsarchief@gent.be
Rek. nr. 001-3342772-34

Coördinatie en eindredactie
Valérie Meillander

Verantwoordelijke uitgever
Griet Maréchal, Visserij 11, 9000 Gent

ISSN - nummer: 1376-2966

Foto's
Carlos Hourez, tenzij anders vermeld

Vormgeving
Evé Grafica - Erika Vanderstockt, Gent, GSM: 0486/51.78.88

Druk
J. Verbeke, Gent

Inhoud

- Gentse armenschool voor jongens 1
- Edit 3
- Een vreemde eend in de bijt? 3
- Secretaris met liefdesverdriet 4
- Sponsor een diva 5
- Vrouwen in Venetië en Gent 6
- Link 8